

Kamer der Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1958-1959.

17 MAART 1959.

WETSONTWERP

tot wijziging van de wet van 3 april 1953 betreffende de rechterlijke inrichting, gewijzigd bij de wetten van 10 juni 1955 en 27 mei 1957.

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE VOOR DE
JUSTITIE (1), UITGEBRACHT
DOOR DE HEER LEFERE.

MEVROUWEN, MIJNE HEREN,

Tijdens de bespreking van dit wetsontwerp hebben de heren De Gryse en Lindemans hun amendementen (cfr. doc. n° 147-2) uitvoerig toegelicht.

1. — Amendement van de h. De Gryse.

De heer De Gryse betoogt dat er geen reden is om, naar aanleiding van de tijdelijke vaststelling der kaders der Hoven van Beroep, niet onverwijld een einde te stellen aan een kennelijk onbillijke en onhoudbare toestand in het Hof van Beroep te Gent.

(1) Samenstelling van de Commissie :

Voorzitter : de heer Moyersoën.

A. — Vaste leden : de heren Charpentier, Counson, De Gryse, Mevr. De Riemaecker-Legot, de heren Herbiet, Hermans, Lebas, Lefère, Lindemans, Mertens de Wilmars, Robyns, Smedts. — Fayat, Hossey, Mevr. Lambert, de heren Merlot, Messinne Pierson, Terwagne, Mevr. Vanderveken-Van de Plas, de heren van Hoorick. — Janssens, Jeunehomme.

B. — Plaatsvervangers : de heren Cooreman, De Schryver, Fimmers, Gendebien, Kiebooms, Lefèvre (Th.), — Bohy, Craeybecks, Deruelles, Mevr. Fontaine-Borguet, de heren Tielemans. — de Looze.

Zie :

147 (1958-1959) :

- N° 1 : Ontwerp door de Senaat overgezonden;
- N° 2 : Amendementen.

Chambre des Représentants

SESSION 1958-1959.

17 MARS 1959.

PROJET DE LOI

modifiant la loi du 3 avril 1953 d'organisation judiciaire, modifiée par les lois des 10 juin 1955 et 27 mai 1957.

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DE LA JUSTICE (1)
PAR M. LEFERE.

MESDAMES, MESSIEURS,

Au cours de la discussion du projet de loi qui vous est soumis, MM. De Gryse et Lindemans ont longuement exposé la portée de leurs amendements (voir doc. n° 147-2).

I. — Amendements de M. De Gryse.

M. De Gryse considère que rien ne s'oppose qu'à l'occasion de la fixation temporaire des cadres des Cours d'appel, il soit immédiatement mis fin à la situation manifestement inéquitable et indéfendable qui existe à la Cour d'appel de Gand.

(1) Composition de la Commission :

Président : M. Moyersoën.

A. — Membres titulaires : MM. Charpentier, Counson, De Gryse, Mme De Riemaecker-Legot, MM. Herbiet, Hermans, Lebas, Lefère, Lindemans, Mertens de Wilmars, Robyns, Smedts. — Fayat, Hossey, Mme Lambert, MM. Merlot, Messinne, Pierson, Terwagne, Mme Vanderveken-Van de Plas, MM. van Hoorick. — Janssens, Jeunehomme.

B. — Membres suppléants : MM. Cooreman, De Schryver, Fimmers, Gendebien, Kiebooms, Lefèvre (Th.), — Bohy, Craeybecks, Deruelles, Mme Fontaine-Borguet, Tielemans. — de Looze.

Voir :

147 (1958-1959) :

- N° 1 : Projet transmis par le Sénat;
- N° 2 : Amendements.

1. — Het staat vast dat er een wanverhouding bestaat tussen de kaders van het Hof van beroep te Gent enerzijds en deze van Brussel en Luik anderzijds.

De zetel van Gent telt thans 25 leden, deze van Brussel 60, deze van Luik 31 (voortaan 33).

Welnu dit beantwoordt geenszins aan het aantal zaken waarvoor de drie hoven jaarlijks moeten instaan.

De statistieken, — gepubliceerd door het Nationaal Instituut voor de Statistiek — wijzen uit dat voor het aantal jaarlijks aanhangig gemaakte burgerlijke, fiskale en korrektionele zaken (dat toch een objectief criterium is van de hoeveelheid werk waarvoor ieder Hof moet instaan), volgende gemiddelde cijfers voorhanden zijn voor de drie jaren 1955, 1956 en 1957 :

	Korrekt.	Burgerlijke	Fiskale	Samen
Brussel	2.280	2.350	1.482	6.112
Gent	1.675	666	691	3.032
Luik	1.275	641	499	2.415

Hieruit blijkt :

1) dat Gent méér burgerlijke zaken heeft dan Luik, merkelijk méér fiskale zaken en 31 % meer korrektionele zaken, samen 25 % meer;

2) dat voor de drie rubrieken samen het aantal af te handelen zaken per magistraat bedraagt :

te Brussel (6.112 : 60) = 101;

te Gent (3.032 : 25) = 121;

te Luik (2.415 : 31) = 77.

Als besluit is het wel duidelijk dat Gent, in verhouding tot het Hof van Beroep van Luik méér magistraten zou dienen te hebben, in plaats van 6 of 7 minder;

2. — De toestand is nu zo dat, spijt de grote inspanningen (110 arresten per magistraat tegenover 74 te Luik) de achterstand van zaken te Gent gestegen is van 1.690 tot 3.032 in 1957 — hetzij een stijging van 80 %. Er zij opgemerkt dat de achterstand te Luik daalde tot 1.613.

Die achterstand kan Gent met 25 of 26 leden onmogelijk inlopen. De toestand zal integendeel verergeren.

3. — Daarenboven moet worden opgemerkt dat het bevolkingscijfer van het rechtsgebied Gent hoger ligt dan dat van Luik : 2.301.453 tegen 2.136.565.

Het Hof van Gent telt één magistraat voor 92.056 inwoners, dit te Luik één magistraat voor 68.921 inwoners.

Een aanpassing lijkt dan ook ten eerste verantwoord.

* * *

Hoe moet nu het passende aantal leden van het Hof worden bepaald ?

Men pleegt hiervoor de criteria aan te nemen die vastgesteld zijn door de « Kommissie der Advokaten-Generaal », die speciaal voor deze opdracht werd ingesteld.

Het belangrijkste criterium van deze Kommissie is : het gemiddeld aantal jaarlijks aanhangig gemaakte burgerlijke, fiskale en korrektionele zaken, met dien verstande dat : 1) voor de berekening, de eerste voorzitter buiten kader blijft; 2) dat aangenomen wordt dat een magistraat in beroep gemiddeld kan afhandelen : 75 burgerlijke, 100 fiskale en

1. — Il est établi qu'un déséquilibre existe entre les cadres de la Cour d'appel de Gand, d'une part, et ceux de Bruxelles et Liège, de l'autre.

Le siège de Gand compte actuellement 25 membres, celui de Bruxelles 60, celui de Liège 31 (dorénavant 33).

Or, ces chiffres ne sont nullement en rapport avec le nombre des affaires à traiter annuellement par les trois Cours.

Les statistiques publiées par l'Institut National de Statistique démontrent que le nombre des affaires civiles, fiscales et correctionnelles introduites annuellement (ce qui constitue incontestablement un critère objectif de la quantité de travail à fournir par chaque Cour), la moyenne pour les trois années 1955, 1956 et 1957, est de :

	Correct.	Civiles	Fiscales	Totaux
Bruxelles	2.280	2.350	1.482	6.112
Gand	1.675	666	691	3.032
Liège	1.275	641	499	2.415

D'où il résulte :

1) que Gand a plus d'affaires civiles que Liège, beaucoup plus d'affaires fiscales et 31 % d'affaires correctionnelles en plus, soit au total 25 % en plus;

2) que pour l'ensemble des trois rubriques, le nombre des affaires à traiter par magistrat s'élève à :

Bruxelles (6.112 : 60) = 101;

Gand (3.032 : 25) = 121;

Liège (2.415 : 31) = 77.

En conclusion, il est évident qu'en comparaison avec la Cour d'appel de Liège, Gand devrait avoir plus de magistrats au lieu de 6 ou 7 en moins.

2. — La situation actuelle a pour conséquence que, malgré un effort considérable (110 arrêts par magistrats contre 74 à Liège), l'arriéré de Gand a augmenté de 1.690 à 3.032 en 1957, soit une augmentation de 80 %. Notons que l'arriéré de Liège est tombé à 1.613.

Avec 25 ou 26 membres Gand se trouve dans l'impossibilité de rattraper cet arriéré. Au contraire, cette situation s'aggraverait.

3. — Il convient de remarquer en outre que le chiffre de la population du ressort de Gand est plus élevé que celui de Liège : 2.301.453 contre 2.163.565.

La Cour de Gand compte un magistrat pour 92.056 habitants, celle de Liège un magistrat pour 68.921 habitants.

Une adaptation nous semble dès lors pleinement justifiée.

* * *

Mais comment faut-il déterminer le nombre précis des membres de la Cour ?

Il est d'usage de se baser à cet effet sur les critères établis par la Commission des Avocats Généraux, instituée spécialement pour cette mission.

Le critère principal de cette Commission est la moyenne des affaires soumises annuellement en matière civile, fiscale et correctionnelle, étant entendu : 1) que dans le calcul, le premier président reste hors cadre; 2) qu'il est admis qu'au degré appel, un magistrat peut traiter en moyenne : 75 affaires civiles, 100 fiscales et 120 correctionnelles;

120 korrektionele zaken; 3) dat het aantal kamervoorzitters moet beantwoorden aan het aantal kamers; 4) dat het aantal kamers $\frac{1}{4}$ moet bedragen van het aantal leden.

Welnu berekend op basis van de gemiddelde cijfers voor de laatste vier jaren, geven deze criteria voor Gent volgende resultaten :

Zaken :	1954	1955	1956	1957	Gemiddeld	aantal leden
Burgerl. ...	625	628	666	706	656	$\frac{656}{75} = 9$
Fiskale ...	471	773	827	472	636	$\frac{636}{100} = 6$
Korrekt. ...	1.431	1.548	1.738	1.740	1.614	$\frac{1.614}{120} = 13$

Dat maakt $9 + 6 + 13 = 28$ leden.

Aantal kamers en kamervoorzitters : $28 : 4 = 7$.

Aldus zou het Hof van beroep te Gent, moeten bedragen : (de eerste voorzitter thans medegerekend).

Eerste-voorzitter : 1, Kamervoorzitters : 7, raadsheren : 21 (in plaats van 5 resp. 19).

Dat twee kamervoorzitters dienen toegevoegd te worden vloeit voort uit het feit dat het Hof van Beroep te Gent, ook nu reeds een kamervoorzitter tekort heeft (de zesde kamer die een bestendige en volledige kamer is, heeft geen kamervoorzitter).

* * *

Een lid vroeg aan de heer De Gryse of de door hem aangehaalde statistieken rekening hielden met het feit dat in sommige Hoven van Beroep Kamers van beide taalrollen moeten bestaan. Hij meent dat in deze Hoven verhoudingsgewijs meer magistraten mogen benoemd worden dan in de Hoven waar zulks niet het geval is.

De heer De Gryse antwoordt dat de door hem aangehaalde statistieken met dit feit geen rekening houden, doch dat de door het lid aangehaalde omstandigheid niets aan hun betekenis verandert, daar de wegens de ontdebelling van de taalrol opgerichte Kamers tweetalige Kamers zijn die ook een toevoer van zaken van de andere taalrol toegewezen krijgen. Er bestaat dus geen gevaar, dat deze Kamers minder zaken dan de eentalige Kamers zouden afhandelen.

2. — Amendementen van de h. Lindemans.

De heer Lindemans heeft op zijn beurt zijn amendementen verdedigd. Hij maakt vooreerst een historiek van het wetsontwerp.

Het voorlopig kader is voortgesproken uit de wet van 20 juli 1926 tot opschorting van zekere gerechtelijke benoemingen. In die tijd was een wetsontwerp « tot vermindering van het personeel van de rechtbanken en hoven » hangende, en in afwachting van de goedkeuring van dat ontwerp werd een voorlopig kader in het leven geroepen. Dat ontwerp is ontwerp gebleven, wat niet belet heeft dat het voorlopig kader steeds werd verlengd door nieuwe uitzonderingswetten. Dit voorlopig kader werd opgeheven door de wet van 3 april 1953, die evenwel een nieuw voorlopig kader in het leven riep.

Intussentijd werden door verschillende wetten en besluitwetten complementaire plaatsen in en bij de rechtbanken en hoven in het leven geroepen, zodanig dat het eigenlijke kader, zoals het werd voorzien door de wet van 18 juni 1869 op de gerechtelijke inrichting, enerzijds werd ingekort door de voornoemde wet van 20 juli 1926, doch anderzijds opnieuw werd uitgebreid door de wetgeving op de complementaire plaatsen.

3) que le nombre des présidents de chambre doit correspondre au nombre de chambres; 4) que le nombre des chambres doit être $\frac{1}{4}$ du nombre des membres.

Or, calculés sur la base des chiffres moyens des quatre dernières années, ces critères donnent pour Gand les résultats suivants :

Affaires :	1954	1955	1956	1957	Nombres moyen de membres
Civiles ...	625	628	666	706	656
Fiscales ...	471	773	827	472	636
Correct. ...	1.431	1.548	1.738	1.740	1.614

Ce qui fait : $9 + 6 + 13 = 28$ membres.

Nombre des chambres et des présidents de chambre : $28 : 4 = 7$.

Ainsi, la Cour d'appel de Gand devrait compter : (le premier président compris).

Premier président : 1; Présidents de chambre : 7; conseillers : 21 (au lieu de respectivement 5 et 19).

La nécessité de prévoir deux présidents de chambre supplémentaires résulte du fait qu'il en manque déjà un à la Cour d'appel de Gand (la sixième chambre, qui est une chambre permanente et complète, n'a pas de président).

* * *

Un membre a demandé à M. De Gryse si les statistiques qu'il a citées tenaient compte du fait qu'à certaines Cours d'appel il doit exister des chambres des deux rôles linguistiques. Il estime que, proportionnellement ces Cours doivent compter un nombre plus grand de magistrats que les Cours ne se trouvant pas dans ce cas.

M. De Gryse répond que les statistiques qu'il a citées ne tiennent pas compte de ce fait, mais que la circonstance signalée par le membre n'enlève rien à leur signification, étant donné que les chambres créées par suite du dédoublement du rôle linguistique sont des chambres bilingues, qui se voient attribuer également des affaires de l'autre rôle linguistique. Il n'est donc pas à craindre que ces chambres traitent moins d'affaires que les chambres unilingues.

2. — Amendements de M. Lindemans.

M. Lindemans a défendu à son tour ses amendements. Il fit d'abord l'historique du projet de loi.

Le cadre provisoire résulte de la loi de surséance à certaines nominations judiciaires du 20 juillet 1926. A cette époque, un projet de loi relatif à la « réduction du personnel des cours et tribunaux » était pendant, et, en attendant qu'il fut adopté, un cadre provisoire fut créé. Ce projet est resté à l'état de projet, ce qui n'a pas empêché la prorogation du cadre provisoire par de nouvelles lois d'exception. La loi du 3 avril 1953 tout en abrogeant ce cadre provisoire, en a créé un nouveau.

Entretemps, toute une série de lois et d'arrêtés-lois ont créé des places de complément dans les cours et tribunaux, de sorte que le cadre proprement dit, tel qu'il est prévu par la loi du 18 juin 1869, d'organisation judiciaire, s'est vu réduit, d'une part, par la loi précitée du 20 juillet 1926, mais étendu à nouveau, de l'autre, par la législation sur les places de complément.

Die allesbehalve eenvoudige toestand heeft geduurd tot dat de regering op 25 april 1952 een wetsontwerp indiende strekkende tot het definitief vaststellen van het personeel van hoven en rechtbanken. Doch weerom is van dit ontwerp niets terechtgekomen en deed men andermaal een beroep op een voorlopig kader. Dat voorlopig kader maakt het voorwerp uit van de wet van 3 april 1953, die slechts zou gelden tot einde 1954, maar die achtereenvolgens op 10 juni 1955 en 27 mei 1957 werd verlengd met een of andere lichte wijziging.

Het huidige wetsontwerp beoogt een nieuwe regeling, tot 31 december 1960, van dit voorlopig kader zonder wezenlijke aanpassing aan de meest dringende behoeften van onze hoven en rechtbanken. De ongelijke bejegening van sommige rechtskolleges ten opzichte van andere, wat betreft het toegestane personeel, heeft zulke schreeuwend afmetingen aangenomen, dat dadelijk enkele van de meest dringende aanpassingen dienen doorgevoerd te worden.

Het is niet omdat wij nu reeds sinds 1926 wachten op een definitieve repartitie van de plaatsen in de hoven en rechtbanken, dat die enkele dringende aanpassingen opnieuw voor enkele jaren zouden mogen uitgesteld worden. Thans worden die aanpassingen onder een nieuw voorwendsel van de hand gewezen, met name: de opdracht gegeven aan de Koninklijke Kommissaris tot de Rechtelijke Hervorming. Doch eer deze opdracht voltooid zal zijn en de in het vooruitzicht gestelde wettelijke hervormingen zullen verwezenlijkt worden, kunnen nog ettelijke jaren verlopen, gedurende welke werkelijk onaanvaardbare wanverhoudingen in de toedeling van gerechtelijk personeel, door de macht van de inertie, bestendig blijven.

De h. Lindemans citeert dan enkele cijfers :

Het voorlopig kader van de Hoven van Beroep ziet er thans als volgt uit :

	Voorzitter	+ Kamervoorzitter	+ Raadsh.	Totaal zetel
Brussel	1	15	44	60
Gent	1	5	19	25
Luik	1	6	24	31

	Proc. gen.	+ Advoc. gen.	+ Substituut	Totaal Parket
Brussel	1	15	14	30
Gent	1	7	5	13
Luik	1	8	8	17

Wanneer men de werkelijke behoeften van de zetel en van het parket in ieder van onze drie Hoven van Beroep wil bepalen, dan dient met hoofdzakelijk rekening te houden met het zakenvolume, t.t.z. het aantal zaken gedurende een bepaalde periode bij ieder Hof aanhangig gemaakt. Om de behoeften van het parket met grotere nauwkeurigheid te bepalen, zou men geen rekening dienen te houden met de burgerlijke en handelszaken. Maar van de andere kant mag men het bevolkingscijfer van het rechtsgebied van ieder Hof niet uit het oog verliezen, als noodzakelijk korrektief om eventuele overdrijvingen te vermijden. Het is immers duidelijk dat de magistratuur sociaal en moreel als de vertegenwoordiging voorkomt van ieder rechtsgebied.

Volgens de cijfers die gepubliceerd werden betreffende het jaar 1955 beschikt, wat de zetel betreft, het Hof van Gent over 1 magistraat voor 139 zaken (25/3.485); het Hof van Brussel over 1 magistraat voor 125 zaken (60/7.549); het Hof van Luik over 1 magistraat voor 101 zaken (31/3.136).

Cette situation extrêmement compliquée a duré jusqu'au moment où le Gouvernement a déposé, le 25 avril 1952, un projet de loi tendant à fixer définitivement le cadre du personnel des cours et tribunaux. Mais ce projet n'a pas abouti non plus, de sorte qu'il a fallu recouvrir, une fois de plus, à un cadre provisoire. Ce dernier fait l'objet de la loi du 3 avril 1953, qui ne serait en vigueur que jusqu'à fin 1954, mais qui fut prorogée successivement les 10 juin 1955 et 27 mai 1957 moyennant quelques légères modifications.

Le présent projet de loi vise à proroger, une fois de plus, jusqu'au 31 décembre 1960, ce cadre provisoire, sans adaptation substantielle aux besoins les plus urgents de nos cours et tribunaux. Le traitement inégal de certaines juridictions par rapport à d'autres, quant à l'effectif du personnel attribué, a pris de telles proportions flagrantes qu'il y a lieu de réaliser sans délai quelques-unes des adaptations les plus urgentes.

Ce n'est pas parce que nous attendons depuis 1926 la répartition définitive des places aux cours et tribunaux, qu'il faudrait à nouveau reculer de plusieurs années ces quelques adaptations urgentes. Aujourd'hui, on prend prétexte de la mission confiée au Commissaire royal à la réforme judiciaire pour retarder ces adaptations. Mais avant que ne soit accomplie cette mission et que les réformes légales envisagées ne soient réalisées, il pourra s'écouler encore plusieurs années, pendant lesquelles subsisteraient par la force de l'inertie, des disproportions vraiment inadmissibles dans la répartition du personnel judiciaire.

A ce sujet, M. Lindemans cite quelques chiffres :

Actuellement, le cadre provisoire des Cours d'appel se présente comme suit :

	Président	+ Prés. de Chambre	+ Conseiller	Total sièges
Bruxelles ...	1	15	44	60
Gand	1	5	19	25
Liège	1	6	24	31

	Proc. gén.	+ Avoc. gén.	+ Substitut	Total Parquet
Bruxelles	1	15	14	30
Gand	1	7	5	13
Liège	1	8	8	17

Pour déterminer les besoins réels du siège et du parquet de chacune de nos trois Cours d'appel, il convient, en ordre principal, de tenir compte du volume des affaires, c.-à-d. du nombre d'affaires dont chaque Cour est saisie au cours d'une période donnée. Pour déterminer plus exactement les besoins du parquet, il faudrait faire abstraction des affaires civiles et commerciales. Mais, d'autre part, on ne peut pas perdre de vue le chiffre de la population du ressort de chaque Cour, comme correctif nécessaire d'éventuelles exagérations. En effet, il est évident que la magistrature doit être considérée moralement et socialement comme la représentation de chaque ressort.

D'après les chiffres publiés pour l'année 1955, en ce qui concerne le siège, la Cour de Gand dispose de 1 magistrat pour 139 affaires (25/3.485), la Cour de Bruxelles de 1 magistrat pour 125 affaires (60/7.549) et la Cour de Liège de 1 magistrat pour 101 affaires (31/3.136).

Wat de parketten-generaal betreft, beschikt :

het Hof van Gent over 1 magistraat voor 219 zaken (13/2.857);
het Hof van Brussel over 1 magistraat voor 171 zaken (30/5.290) en
het Hof van Luik over 1 magistraat voor 143 zaken (17/2.434).

Steunt men liever op het bevolkingscijfer dan bekomt men :

Hof van Gent : 2.301.433 inwoners (cijfers einde 1957);

1 zetelend magistraat op 92.057 inwoners;
1 staande magistraat op 177.033 inwoners.

Hof van Brussel : 4.588.760 inwoners;

1 zetelende magistraat op 76.479 inwoners;
1 staande magistraat op 152.958 inwoners.

Hof van Luik : 2.136.565 inwoners;

1 zetelende magistraat op 68.921 inwoners;
1 staande magistraat op 125.679 inwoners.

Volgens het wetsontwerp blijft de bezetting van het personeel van de zetel van het Hof van Beroep te Brussel ongewijzigd, wordt dat van Gent van 25 op 26 gebracht en dat van Luik van 31 op 33.

Hoe men de zaak ook moge beschouwen, is het Hof van Gent schromelijk benadeeld, en verkeert het Hof van Luik, ook tegenover het Hof van Brussel, in een toestand van opvallende begunstiging. Het doel van de eerste twee amendementen van de heer Lindemans is aan deze toestand te verhelpen. Wat betreft de aanpassing van de zetel van het Hof van Beroep te Gent, verklaart hij zich aan te sluiten bij het amendement van de heer De Gryse. Om echter het evenwicht tussen het Hof van Beroep te Gent en het Hof van Beroep te Luik te behouden, stelt hij voor dat de twee nieuwe zetels in het Hof van Beroep te Luik begeefbaar zouden zijn door de provinciale Raad van Limburg, zoals door het wetsontwerp is voorzien, doch met dit correctief, dat bij de eerstvolgende vakatuur de zetel van de provincie Namen en de zetel van de provincie Limburg niet zou begeven worden.

Een lid steunt de heer Lindemans op dit punt. Zo men nu deze maatregel niet treft, zullen bij overlijden van een magistraat die een Limburgse zetel bezet dezelfde moeilijkheden rijzen, daar bij toepassing van artikel 70 van de wet van 18 juni 1869 de 25^e zetel naar de provincie Namen gaat en de 26^e zetel naar de provincie Luxemburg. Hij wijst erop dat Limburg volgens de huidige stand van zaken reeds drie raadsheeren te kort heeft.

De heer Lindemans verdedigt dan zijn derde amendement, tot invoeging van een artikel 3bis. Hij betoogt vooreerst dat zijn amendement ontvankelijk is, daar artikel 4 van de wet van 3 april 1953 voor de bezetting van plaatsen naar tabellen verwijst, waarin alle Hoven en Rechtbanken van het Rijk voorkomen. Op basis van de cijfers van 1955, toont hij aan dat er erge wanverhoudingen bestaan tussen de rechtbanken van eerste aanleg ten overstaan van het zakenvolume. Uit dit overzicht blijkt dat de rechtbanken van Dendermonde, Hasselt en Turnhout een volstrekt ontoereikend personeel hebben terwijl de rechtbanken van Aarlen, Verviers, Hoei, Marche-en-Famenne en Doornik overdreven bezet zijn. De verhouding loopt van 1 magistraat voor 430 zaken in de rechtbank van Dendermonde tegen 1 magistraat voor 199 zaken in de rechtbank van Doornik.

De heer Lindemans voegt er evenwel aan toe dat dit cijfermateriaal moet getoetst worden aan de verhouding

En ce qui concerne les parquets généraux :

la Cour de Gand dispose de 1 magistrat pour 219 affaires (13/2.857);

la Cour de Bruxelles de 1 magistrat pour 175 affaires (30/5.290);

la Cour de Liège de 1 magistrat pour 143 affaires (17/2.434).

Tablant sur le chiffre de la population, on arrive au résultat suivant :

Cour de Gand : 2.301.433 habitants (chiffres de fin 1957);

1 magistrat assis pour 92.057 habitants;
1 magistrat debout pour 177.033 habitants.

Cour de Bruxelles : 4.588.760 habitants;

1 magistrat assis pour 76.479 habitants;
1 magistrat debout pour 152.958 habitants.

Cour de Liège : 2.136.565 habitants;

1 magistrat assis pour 68.921 habitants;
1 magistrat debout pour 125.679 habitants.

Selon le projet de loi, aucune modification n'interviendrait dans les effectifs du personnel de la Cour de Bruxelles, tandis que ceux de Gand sont portés de 25 à 26 et ceux de Liège de 31 à 33.

Quelle que soit la façon d'envisager le problème, la Cour de Gand est manifestement désavantagée, tandis que la Cour de Liège est singulièrement favorisée par rapport à celle de Bruxelles. Les deux premiers amendements de M. Lindemans ont pour objet de remédier à cette situation. En ce qui concerne l'adaptation du siège de la Cour d'Appel de Gand, il déclare se rallier à l'amendement de M. De Gryse. En vue de maintenir l'équilibre entre la Cour d'appel de Gand et la Cour d'appel de Liège, il propose que pour les deux sièges nouveaux à la Cour d'appel de Liège les présentations soit faites par le Conseil provincial du Limbourg, comme le prévoit le projet de loi, mais avec ce correctif, que lors de la prochaine vacance, le siège de la province de Namur ainsi que le siège de la province de Limbourg iraient ailleurs.

A ce sujet, un membre se rallie à M. Lindemans. Si cette mesure n'était pas prise en ce moment, les mêmes difficultés surgiraient lors du départ d'un magistrat ayant occupé un siège limbourgeois, car, en vertu de l'article 70 de la loi du 18 juin 1869, le 25me siège ira à la province de Namur et le 26me siège à la province de Luxembourg. Il souligne le fait que dans la situation présente, le Limbourg a déjà trois conseillers trop peu.

M. Lindemans défend ensuite son troisième amendement qui prévoit l'introduction d'un article 3bis. Il observe, tout d'abord, que son amendement est recevable puisque l'article 4 de la loi du 3 avril 1953 se réfère, pour l'occupation des places, à des tableaux où figurent tous les Cours et Tribunaux du Royaume. Sur la base des chiffres de 1955, il démontre l'énorme disproportion entre les tribunaux de première instance quant au volume des affaires. Il ressort de cet aperçu, que les tribunaux de Termonde, Hasselt et Turnhout ne disposent que d'un personnel nettement insuffisant, tandis que les tribunaux d'Arlon, Verviers, Huy, Marche-en-Famenne et Tournai ont des effectifs pléthoriques. Cette comparaison donne 1 magistrat pour 430 affaires au tribunal de Termonde contre 1 magistrat pour 199 affaires au tribunal de Tournai.

M. Lindemans ajoute toutefois, qu'il convient de rattacher ces statistiques au rapport existant entre

van het personeel der rechtbanken aan het bevolkingscijfer 1957 van hun rechtsgebied.

Hieruit blijkt dat een verhoging van het personeel der rechtbanken van Dendermonde, Hasselt en Turnhout volkomen verantwoord is door het bevolkingscijfer van hun rechtsgebied. Maar van de andere kant zou men er kunnen uit afleiden, dat de rechtbanken van Verviers, Hoei, en Doornik het hun toegewezen personeel enigszins kunnen verantwoorden. Dat is evenwel niet het geval voor de rechtbanken van Aarlen en Marche-en-Famenne. Doch aangezien deze laatste rechtbank steeds het minimum aan personeel, zijnde 4, moet kunnen behouden, dient alleen het personeel van de rechtbank van Aarlen verminderd te worden.

Het is om die redenen, dat het derde amendement voorstelt het personeel van de rechtbanken van Dendermonde, Turnhout en Hasselt te verhogen, en dat van de rechtbank van Aarlen te verminderen.

De Minister van Justitie heeft in zijn antwoord de auteurs van de amendementen verzocht niet aan te dringen, daar de benoemingen op het tijdelijk kader heden niet meer kunnen gebeuren omdat de in de vorige wet van 27 mei 1957 voorziene termijn voor de bezetting van dit tijdelijk kader, nl. 31 december 1958, vervallen is. Hij legt de nadruk op het feit, dat het een tijdelijke wet geldt die steeds betrekking gehad heeft op de Hoven van Beroep met het oog op de opslorping van de fiskale achterstand.

De heer Minister verklaart echter dat hij een wetsontwerp voorbereidt, waarbij het definitief kader van de Hoven en rechtbanken zal worden herzien.

Hij onderzoekt dan de toestand der drie Hoven.

1° *Hof van Beroep te Luik* : Hier geldt het een speciale toestand. Er worden in het wetsontwerp zelfs meer magistraten voorzien dan in het verslag van de advocaten-generaal. Hij herinnert er aan, dat de beschikking van artikel 3 van het wetsontwerp zijn verantwoording vindt in het feit dat van de 30 Kamervoorzitters en raadsheren bij het Hof van Beroep te Luik, de Vlaamse Kamer, waarvan de benoemingen in feite aan de provincie Limburg ten goede moeten komen, slechts vier raadsheren telt. Deze Kamer bevindt zich heden in een benarde toestand. De eerste Voorzitter van het Hof te Luik bekleedt een plaats afkomstig van Limburg, een vlaamstalige magistraat is ziek, zodat heden de Vlaamse Kamer in Luik geen correctionele zittingen kan houden.

De Minister is zich terdege bewust, dat het door artikel 3 van het wetsontwerp gehuldigd stelsel slechts een tijdelijke oplossing is, doch daarom geldt het ook een tijdelijke wet die weldra door een definitieve zal vervangen worden. Het nu ontworpen tijdelijk stelsel zou slechts in gevaar gebracht worden, indien een magistraat die een Limburgse zetel bezet voor 31 december 1960 zou overlijden doch dit is een beschouwing waarbij men niet kan blijven stilstaan.

2° *Hoven van beroep te Brussel en te Gent* : De door de heren De Gryse en Lindemans aangehaalde statistieken geven een vals beeld van de werkelijkheid. De Minister beroept zich op statistieken welke, op het departement van Justitie opgenomen zijn en die op een gans andere basis berusten. Nl. op het geheel der door de magistraten van een bepaald Hof gedurende één jaar uitgeoefende opdrachten, m.a.w. op het door de Hoven aantal gevelde arresten. Aldus worden de door de kinderrechtster van beroep en de door de Kamers van Inbeschuldigingstelling gevelde arresten in de cijfers opgenomen. Hij citeert deze cijfers voor het jaar 1957 :

Hof van Brussel : 11.464 arresten, hetzij 1 magistraat voor 191 arresten;

l'effectif du personnel des tribunaux et le chiffre de la population de leur ressort en 1957.

Il en résulte qu'une augmentation de l'effectif du personnel des tribunaux de Termonde, Hasselt et Turnhout est pleinement justifiée par les chiffres de la population de leur ressort. Mais on pourrait d'autre part en déduire que les tribunaux de Verviers, Huy et Tournai peuvent justifier dans une certaine mesure, le personnel qui leur est attribué. Il n'en est toutefois pas ainsi pour les tribunaux d'Arlon et de Marche-en-Famenne. Étant donné toutefois que ce tribunal doit pouvoir constamment conserver un effectif minimum, c'est-à-dire 4 unités, seul le personnel du tribunal d'Arlon devra être réduit.

C'est pourquoi le troisième amendement propose d'augmenter les effectifs des tribunaux de Termonde, Turnhout et Hasselt, et de diminuer ceux du tribunal d'Arlon.

Dans sa réponse, M. le Ministre de la Justice a prié les auteurs des amendements de ne pas insister; en effet, il ne pourra plus être procédé, à l'heure actuelle, aux nominations dans le cadre temporaire, étant donné que le délai, prévu dans la loi précédente du 27 mai 1957 pour l'occupation de ce cadre temporaire, est venu à expiration au 31 décembre 1958. Il souligne qu'il s'agit là d'une loi provisoire, qui visait uniquement les Cours d'appel en vue de la résorption de l'arriéré fiscal.

M. le Ministre signale, toutefois, qu'il prépare un projet de loi, portant révision du cadre définitif des Cours et Tribunaux.

Il examine ensuite la situation des trois Cours :

1° *Cour d'Appel de Liège* : il s'agit là d'une situation spéciale. Le projet de loi prévoit même plus de magistrats que dans le rapport des avocats généraux. Le même membre rappelle que la disposition de l'article 3 du projet de loi se justifie par le fait que parmi les 30 présidents de Chambre et conseillers près la Cour d'Appel de Liège, la Chambre flamande, où les nominations doivent en fait bénéficier à la province du Limbourg, ne compte que quatre conseillers. A l'heure actuelle, cette chambre se trouve dans une situation difficile. Le Premier Président de la Cour de Liège occupe un siège revenant au Limbourg et en outre un magistrat flamand est malade, de sorte qu'actuellement la Chambre flamande de Liège n'est pas en mesure de tenir des audiences correctionnelles.

M. le Ministre se rend parfaitement compte de ce que le régime préconisé par l'article 3 du projet de loi ne constitue qu'une solution provisoire, mais c'est pour cette raison qu'il s'agit d'une loi provisoire qui sera remplacée bientôt par une loi définitive. Le régime temporaire actuellement prévu ne serait ébranlé que si un magistrat occupant un siège limbourgeois venait à décéder avant le 31 décembre 1960, mais il s'agit là d'une éventualité à laquelle il ne faut pas s'arrêter.

2° *Cours d'appel de Bruxelles et de Gand* : Les statistiques citées par MM. De Gryse et Lindemans ne cadrent pas avec la réalité. M. le Ministre cite des statistiques dressées par le Département de la Justice et qui reposent sur une base toute différente, notamment l'ensemble des missions exercées par les magistrats d'une Cour déterminée pendant une année, en d'autres termes, le nombre d'arrêts rendus par les Cours. Ainsi les arrêts rendus par le juge des enfants en appel et par les Chambres des mises en accusation sont repris dans les chiffres. Il cite les chiffres relatifs à l'année 1957 :

Cour de Bruxelles : 11.464 arrêts, soit 1 magistrat pour 191 arrêts;

Hof te Gent : 4.011 arresten, hetzij 1 magistraat voor 168 arresten;

Hof van Luik : 3.368 arresten, hetzij 1 magistraat voor 112 arresten.

De Minister wijst er ook op dat het Hof van Beroep te Brussel geregeld namiddagzittingen houdt. Ondanks deze omstandigheden hebben de korpsversten van dit Hof geen enkele voetstap aangewend om de verhoging van hun effectieven te bekomen. Wel heeft de Minister aanvaard dat het aantal Kamervoorzitters in het Hof van Beroep te Gent van 5 op 6 zou gebracht worden, zodat het effectief van de zetel van dit Hof met een eenheid zal verhoogd worden.

De fiskale achterstand in het Hof van beroep te Gent is ook te wijten aan de administratie der directe belastingen van de provincies Oost- en West-Vlaanderen, die weinig voelen voor de toepassing van de procedure van verzoening. De Minister heeft bij zijn collega van Financiën aangedrongen om in deze toestand enige verandering te brengen. Sedertdien schijnt er een kentering in de toepassing van de verzoeningsprocedure o.m. betreffende de speciale belastingen te zijn ingetreden.

Een lid kan zijn instemming niet betuigen met de door de Minister aangehaalde cijfers. De zaken van de kinderrechters in beroep en van de Kamers van Inbeschuldigingstelling kunnen niet op gelijke voet gesteld worden met de gewone burgerlijke, korrekionele en fiskale zaken. Hij vraagt, dat de Minister deze twee soorten zaken zou ventileren.

De Minister antwoordt dat in 1957 de Kamer van Inbeschuldigingstelling van Brussel 4.812 arresten velde, die van Gent 1.070 en die van Luik 731. Hij betoogt nochtans dat deze beschouwingen met het eigenlijk wetsontwerp weinig of niets te maken hebben, om de reden dat men een tijdelijke maatregel niet mag verwarren met een definitieve regeling. Op een vraag van een lid verklaart hij uitdrukkelijk dat de problemen van de bezetting der Hoven en rechtbanken niet behoren tot de taak van de koninklijke commissaris voor de rechterlijke hervorming, en dat het hem dus mogelijk is de toestand van sommige rechtbanken te herzien voor dat het rapport van de koninklijke commissaris zal neergelegd zijn. Hij verklaart verder dat hij aan zijn Departement zal vragen een grondige studie met besluiten betreffende de wijziging van het definitief kader vóór einde 1959 neer te leggen.

Een lid heeft zich bij deze zienswijze aangesloten en heeft doen opmerken dat de in het debat aangehaalde cijfers met het nodige voorbehoud dienden beoordeeld te worden, en tegenover andere criteria gesteld. Het feit dat hij zich niet verder in het debat mengde, houdt niet in dat hij deze cijfers zonder meer aanvaardt.

Bespreking der artikelen.

Artikel 1 is zonder bespreking aangenomen.

Artikel 2 : Het amendement van de heer De Gryse is met 8 stemmen tegen 5 en 6 onthoudingen verworpen.

De heer Lindemans vraagt de stemming over de drie laatste leden van zijn amendement.

Een lid merkt op dat het onredelijk is de verhoging van de effectieven van het Hof van Beroep te Brussel voor te stellen, als de korpsversten zelf het niet vragen.

Het amendement van de heer Lindemans is met 15 stemmen tegen 4 verworpen.

Artikel 2 is aangenomen.

Cour de Gand : 4.011 arrêts, soit 1 magistrat pour 168 arrêts;

Cour de Liège : 3.368 arrêts, soit 1 magistrat pour 112 arrêts.

M. le Ministre signale que la Cour d'appel de Bruxelles siège généralement l'après-midi. Malgré cette circonstance, les chefs de corps de ladite Cour n'ont fait aucune démarche en vue d'obtenir l'augmentation de leurs effectifs. Toutefois, le Ministre a admis que le nombre des présidents de chambre à la Cour d'appel de Gand soit porté de 5 à 6, de manière à augmenter d'une unité les effectifs du siège de cette Cour.

L'arriéré fiscal de la Cour d'appel de Gand est dû en partie à l'administration des contributions directes des provinces de la Flandre orientale et de la Flandre occidentale, qui répugnent à recourir à l'application de la procédure de conciliation. M. le Ministre a insisté auprès de son collègue des Finances pour qu'il soit remédié à cette situation. Depuis lors, un revirement semble se manifester dans l'application de la procédure de conciliation, notamment en matière d'impôts spéciaux.

Un membre ne peut marquer son accord sur les chiffres cités par M. le Ministre. Les affaires des juges des enfants en appel et des chambres des mises en accusation ne peuvent être mises sur le même pied que les affaires civiles, correctionnelles et fiscales ordinaires. Il demande à M. le Ministre de faire la ventilation de ces deux sortes d'affaires.

M. le Ministre répond qu'en 1957 la Chambre des mises en accusation de Bruxelles a rendu 4.812 arrêts; celle de Gand, 1.070, et celle de Liège, 731. Il déclare toutefois que ces considérations n'intéressent que peu ou pas le projet proprement dit, puisque l'on ne peut confondre une mesure temporaire avec un régime définitif. En réponse à une question d'un membre, il déclare formellement que le problème des effectifs des Cours et Tribunaux ne rentre pas dans les attributions du commissaire royal à la réforme judiciaire, et qu'il lui est dès lors possible de revoir la situation de certains tribunaux sans attendre le dépôt du rapport du commissaire royal. Il déclare en outre qu'il invitera son département à présenter, avant la fin de 1959, une étude approfondie suivie de conclusions relative à la modification du cadre définitif.

Un membre se rallie à cette manière de voir et fait observer que les chiffres cités au cours des débats doivent être appréciés avec la réserve nécessaire et mis en regard d'autres critères. Le fait de ne pas être intervenu davantage dans la discussion ne signifie nullement qu'il accepte sans plus les chiffres en question.

Examen des articles.

L'article premier est adopté sans discussion.

Article 2 : L'amendement de M. De Gryse est rejeté par 8 voix contre 5 et 6 abstentions.

M. Lindemans demande qu'il soit voté sur les trois derniers alinéas de son amendement.

Un membre fait observer qu'il n'est pas raisonnable de proposer l'augmentation des effectifs de la Cour d'appel de Bruxelles si les chefs de corps eux-mêmes ne la réclament pas.

L'amendement de M. Lindemans est rejeté par 15 voix contre 4.

L'article 2 est adopté.

Artikel 3 : Het amendement van de heer Lindemans vervalt door de goedkeuring van het artikel 2 van het wetsontwerp. Het artikel is aangenomen.

Artikel 4 is insgelijks aangenomen.

Het wetsontwerp in zijn geheel is eenparig goedgekeurd.

De Verslaggever,

F. LEFERE.

De Voorzitter,

L. MOYERSOEN.

Article 3 : L'amendement de M. Lindemans devient sans objet par suite de l'adoption de l'article 2 du projet de loi. L'article est adopté.

L'article 4 est également adopté.

Le projet de loi dans son ensemble a été approuvé à l'unanimité.

Le Rapporteur,

F. LEFERE.

Le Président,

L. MOYERSOEN.
